

Pædagogisk læreplan for Sdr Nærá Børnehus

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for personalets pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner i relation til de intentioner, mål og krav, som fremgår af Dagtilbudsloven. I teksten finder du løbende links til supplerende informationer på vores og andre relevante hjemmesider.

Læreplanen er et fagligt dokument, hvor du som læser får et kig ind i det pædagogfaglige rum. Efter hvert afsnit indsætter vi beskrivelser, hvor du kan læse om, hvordan personalet omsætter den pædagogiske læreplans intentioner og mål i praksis. Du vil her blive præsenteret for to pædagogiske værktøjer *Miniprojektbeskrivelser* og *Praksisfortællinger*, som personalet bruger i arbejdet med pædagogisk læreplanlægning.

Et *Miniprojekt* er en handling eller et forløb, som sættes i gang af en eller flere pædagogiske medarbejdere, med henblik på at planlægge, undersøge, evaluere og udvikle pædagogisk praksis. *Praksisfortællinger* er fortællinger om udvalgte episoder fra pædagogisk praksis, fortalt af pædagogiske medarbejdere, med henblik på at formidle, undersøge og udvikle den pædagogiske praksis. Formålet med at bruge disse værktøjer er, at realisere det pædagogiske grundlag og mål i den pædagogiske læreplan.

Gennem personalets beskrivelser får du mulighed for, at følge deres overvejelser og valg, når de udvikler og udfolder pædagogikken inden for læreplanens forskellige områder og temaer. Vores pædagogiske læreplan opdateres løbende med nye projekter og fortællinger fra praksis.

Vi håber du finder relevant viden og indsigt undervejs – rigtig god læselyst!

Dette er et materiale fra Faaborg-Midtfyn Kommune.

Der er hentet inspiration fra Børne- og Undervisningsministeriets "Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold" samt "Skabelon til pædagogisk læreplan".

07-09-2020

Miniprojektskabelonen er udarbejdet i samarbejde med UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole.

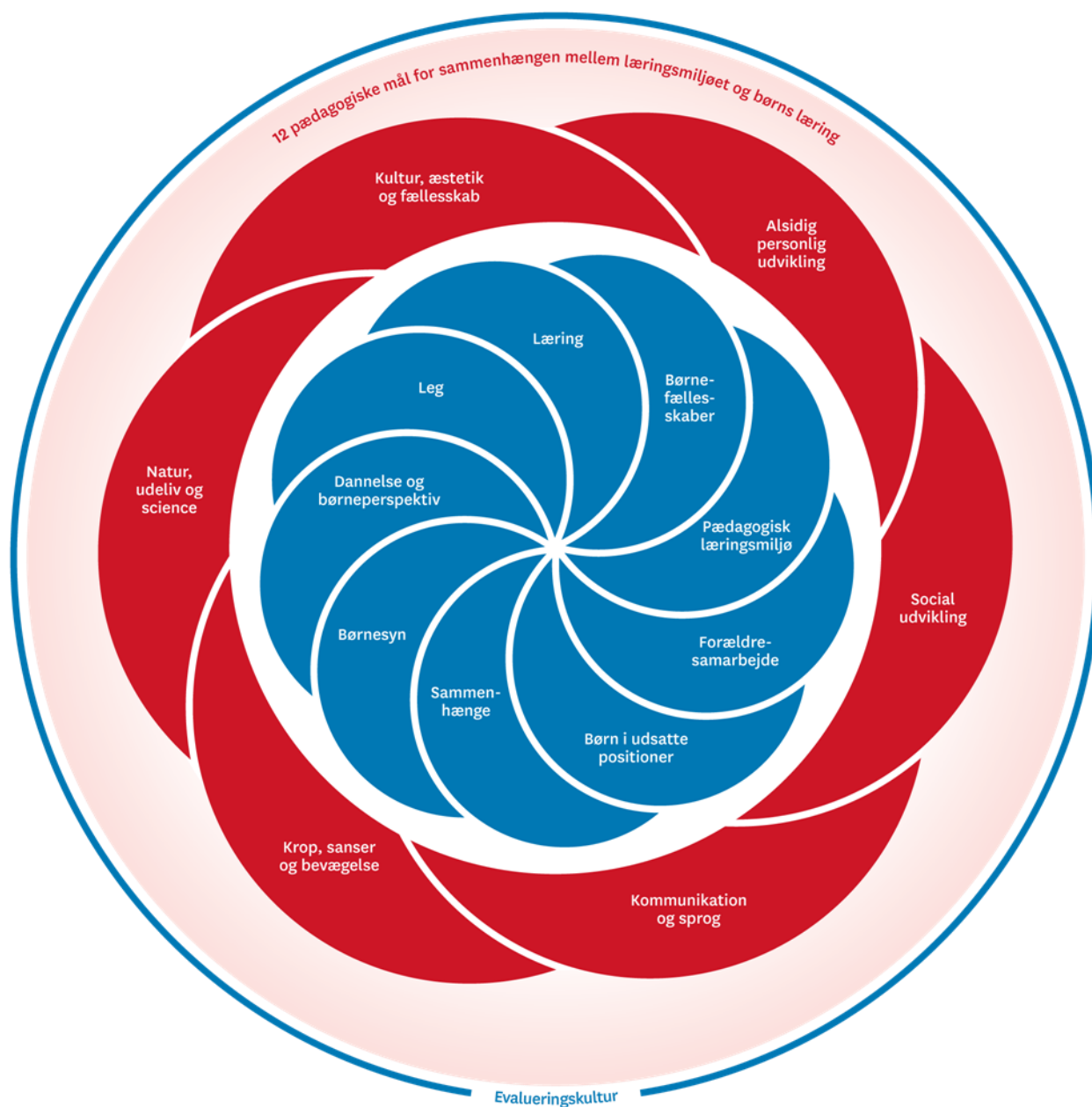
Skabelon til praksisfortællinger er udarbejdet med inspiration fra "Pædagogens grundfaglighed -Grundbog til pædagoguddannelsen", DAFOLO.

Indhold

Pædagogisk læreplan for.....	1
Sdr Nærå Børnehus	1
Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	5
Hvem er vi?.....	7
Pædagogisk grundlag	9
Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	10
"Ansigtmalingsbutikken" November 2019.....	11
Analyse og fortolkning.....	12
"Juleaften" Januar 2020	12
Analyse og fortolkning.....	12
Pædagogisk læringsmiljø.....	14
Samarbejde med forældre om børns læring.....	16
Børn i udsatte positioner.....	17
"At komme ind i en leg når det er svært" Oktober 2019.....	18
Analyse og fortolkning.....	18
Sammenhængende børneliv	20
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan	21
Inddragelse af lokalsamfundet.....	21
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.....	23
"Leg med modellervoks" Oktober 2019.....	23
Analyse og fortolkning.....	23
De seks læreplanstemaer	25
Alsidig personlig udvikling	26
Pædagogiske mål for læreplanstemaet:	26
"Halloween" oktober 2019	27
Analyse og fortolkning.....	27
Social udvikling	30
Pædagogiske mål for læreplanstemaet:	30
"Barbieleg" Januar 2020.....	31
Analyse og fortolkning.....	31
Kommunikation og sprog	33
Pædagogiske mål for læreplanstemaet:	33
"Samling" December 2019	34
Analyse og fortolkning.....	34
Krop, sanser og bevægelse.....	36

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:	36
”Sansegynge” september 2019	37
Analyse og fortolkning.....	38
Natur, udeliv og science	39
Pædagogiske mål for læreplanstemaet:	39
Kartofler – maj 2020.....	40
Analyse og fortolkning.....	40
Kultur, æstetik og fællesskab	43
Pædagogiske mål for læreplanstemaet:	43
Fødselsdag januar 2020.....	44
Analyse og fortolkning.....	44
Evalueringskultur.....	46
Hvordan skaber vi en evalueringskultur?.....	46
Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan?	46

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der løbende til publikationen.

I Faaborg-Midtfyn kommune har vi udviklet et værktøj - *Læringsblomsten*, som hjælper os med, at holde styr på temaer og mål i den pædagogiske læreplan. Det gælder både når vi planlægger vores hverdag med børnene, samt når vi reflekterer over sammenhængen mellem de pædagogiske læringsmiljøer, vi skaber, og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Her kan du få en præsentation af [Læringsblomsten](#)

Læringsblomsten findes også i en papirudgave, som du kan se et eksemplar af, hvis du henvender dig til personalet i vores dagtilbud.

Vi anvender blandt andet Læringsblomsten, når vi arbejder med *Miniprojekter* og *Praksisfortællinger*. Læringsblomsten giver os et overblik, når vi skal forholde os til læreplanens 6 indholdstemaer, samt de 12 mål for sammenhængen mellem de pædagogiske læringsmiljøer og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Temaer og mål er fastlagt via lovgivningen, og således fælles for alle dagtilbud i landet.

Hvis du vil vide mere om, hvordan personale og bestyrelser er blevet klædt på til at styrke arbejdet med pædagogisk læreplanlægning, kan du finde yderligere information på [Faaborg-Midtfyn Kommunes hjemmeside](#)

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold.

Børnehuset består af en vuggestuegruppe med plads til 9 børn, og en børnehave med 30 børn, og vi er en del af friskolefællesskabet på Sdr. Nærå Friskole og Midtfnys Efterskole og arbejder ud fra samme værdisæt. Vi ønsker at skabe meningsfulde helheder for vores børn, og samarbejder derfor på tværs af skole, SFO, børnehave og vuggestue så meget det kan lade sig gøre, og som giver mening.

Vores vuggestue er nyåbnet, og vi er ved at finde vores fødder både pædagogisk og strukturelt. Vi har travlt med at få kørt nye familier ind, og med at finde ind til hvilke strukturer der giver mening i hverdagen. Derfor er der ingen praksisfortællinger fra vuggestuen i denne første version af Læreplanen. Det vil der komme gradvist og over tid.

Hos os har vi særligt fokus på relationer, da vi mener at relationer er grundlæggende byggesten, som er essentielle i opbyggelsen af det enkelte barns fundament. I takt med at dette fundament bliver mere og mere stabilt, kan man med succes udvikle anden læring. Vi lægger vægt på det forpligtende fællesskab og at udvikle almen dannelse heri. Vi ønsker, at det enkelte barn skal opleve sig selv som værende unik og uundværlig i vores fællesskab, men også at fællesskabet *i sig selv* er vigtigt, og at det enkelte barn skal kunne indgå i dette. Vi ønsker at bidrage med en holdning til at forskellighed er godt og accepteret i et fællesskab. Vores aktiviteter tager udgangspunkt i det nære, og vi prøver at se det store i det små.

Hos os tænker vi læringsbegrebet bredt: både kognitivt, socialt, sansemæssigt, følelsesmæssigt, relationelt, og vi har dermed fokus på hele barnets udvikling. Vi synger, leger, tegner, bygger, konstruerer, hopper, klatrer, springer og meget mere. Vi har hver dag afsat tid til at kunne fordybe os i aktiviteter som tager afsæt i ovenstående. Vi går i skoven og laver naturbingo, vi har sproglegegrupper med rim og remser, vi går i hallen og laver motorikbaner og meget mere.

Hos os bryder vi os ikke om "metermåls pædagogik", hvor alle skal presses ned i samme skabelon, men elsker særløsninger og aftaler der tilgodeser det enkelte barns behov. Vi voksne gør os umage med at være nærværende og tæt på, men også at trække os og lade børnene klare tingene selv. Det børnene kan selv, skal de selv. Vi tror på, at barnet gennem tillid udvikler en indre styring frem for et behov for ydre styring fra pædagoger og forældre. Et element i denne tankegang er vores "usynlige hegn". Vi har ikke et fysisk hegn omkring børnehaven, men børnene har et afgrænset område, de må være på. Vores overbevisning er, at hvis relationerne og den grundlæggende tillid er på plads mellem børn og voksne, vil børnene respektere "det usynlige hegn", hvilket vi også oplever i hverdagen. De bliver hvor de skal, også selvom der ikke er en voksen i nærheden hele tiden, de har en indre styring.

Her finder I links til andre relevante oplysninger på vores hjemmeside

Om Sdr. Nærå Børnehus <https://snfe.skoleporten.dk/sp/menuitem/container/267523>

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Her beskriver vi, hvordan de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag kommer til udtryk hos os. De øvrige fire elementer i det pædagogiske grundlag skal fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan, så dem kan du læser mere om i de følgende afsnit.

- **Børnesyn:** Hos os ser vi hvert enkelt barn som unikt og som uundværligt i vores fællesskab. Hvert enkelt barn har unikke følelser og behov, og er "skruet sammen" på helt deres egen måde. Vi forsøger at imødekomme hver enkelt barns behov i så høj grad vi kan. Vi "ser" det enkelte barn, og støtter hvert enkelt barn i at udnytte sit fulde potentiale bedst muligt.
- **Dannelse og børneperspektiv:** Vi har vi særligt fokus på relationer, da vi mener at relationer er grundlæggende byggesten, som er essentielle i opbyggelsen af det enkelte barns følelsesmæssige, sociale og kognitive fundament. I takt med at dette fundament bliver mere og mere stabilt, kan man med succes bygge anden læring på. Børnene dannes igennem mødet med de andre børn og os voksne, samt når de bliver præsenteret for en bred vifte af aktiviteter og oplevelser. Vi guider og støtter børnene i deres samvær med andre børn, så de derigennem kommer til at hvile på et solidt følelsesmæssigt fundament og derigennem bliver i stand til at håndtere de mangeartede udfordringer de kommer til at møde. Vi har en stærk demokratisk kultur, hvor børnene bliver taget med på råd i det omfang som deres alder, udvikling og situationen tillader det. Det kan være i det helt små hvor de skiftes til at bestemme, hvilken sang man kunne tænke sig at synge til samling eller de hjælpes igennem en "forhandling med andre børn om viklærene for den leg de har gang i, men de kan også blive taget med på råd, hvis vi skal til at vælge tema og indhold til en temauge. De lærer herigennem bla. at nogen gange får man lov til at være den som får lov til at bestemme noget, og andre gange må man indrette sig efter andres beslutninger.
- **Leg:** "Har I bare leget i dag??" Vi ser legen som fuldstændig central for børns udvikling. Både den voksenstyrede leg, men især den frie leg. I den øver børn sig på livet: de forhandler, konfliktløser, danner begreber, øver sig i indlevelse, at tage hensyn, de styrker deres kropsbevidsthed, fin og grovmotorik, de lærer at håndtere skuffelse og meget meget mere! Så hos har vi ikke "bare" leget, vi har faktisk haft *virkelig* travlt med vigtige ting!
- **Læring:** Hos os tænker vi læringsbegrebet bredt: både kognitivt, socialt, sansemæssigt, følelsesmæssigt, relationelt, og vi har dermed fokus på hele barnets udvikling. Vi synger, leger, tegner, bygger, konstruerer, hopper, klatrer, springer og meget mere. Vi har hver dag afsat tid til at kunne fordybe os i aktiviteter som tager afsæt i ovenstående. Vi går i skoven og laver naturbingo, vi har sproglegegrupper med rim og remser, vi går i hallen og laver motorikbaner og meget mere.
- **Børnefællesskaber:** Vi lægger vægt på det forpligtende fællesskab og at udvikle almen dannelse heri. Vi ønsker, at det enkelte barn skal opleve sig selv som værende unik og uundværlig i vores fællesskab, men også at fællesskabet *i sig selv* er vigtigt, og at det enkelte barn skal kunne indgå i dette. Vi ønsker at bidrage med en holdning til at

forskellighed er godt og accepteret i et fællesskab. Vores aktiviteter tager udgangspunkt i det nære, og vi prøver at se det store i det små.

Her finder du links til andre relevante oplysninger på vores hjemmeside om, hvordan vi forholder os til de fem centrale elementer.

Pædagogik, værdier og menneskesyn i Sdr. Nærå Børnehus

<https://snfe.skoleporten.dk/sp/267860/file/Fullscreen/4f5fde32-311b-4a97-8daf-6129021a78c5>

Vi arbejder hele tiden med udvikle vores *Børnesyn*, samt syn på *Dannelse og børneperspektiv*, *Leg, Læring og Børnefællesskaber*. Efterhånden som vi arbejder med elementerne i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan de fem elementer bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene.

Ansigtsmalingsbutikken” November 2019

Indledning – begyndelse

Børnehavebørnene er på legepladsen. Børnene vil gerne males med ansigtsmaling, men vi kan ikke finde malingen. Nogle af pigerne bliver skuffede, og vi foreslår dem at lege, at de maler hinanden i ansigtet med pinde.

Hændelse– handlingsforløb

To piger og en dreng går i gang med legen, der igennem den voksnes simple forslag hurtigt udvikler sig til en ansigtsmalings-butik, hvor man kan bestille tid, stå i kø, blive malet i ansigtet med pinde (og sand). Ét barn, der kan være udfordret ift. fællesskaberne, kommer op til legehuset og vil gerne være med. Hun og en voksen står og kigger på legen - hun er afventende og den voksne siger, at legen ser spændende ud og spørger pigens, om hun vil være med i legen? Det vil pigens gerne, men har brug for hjælp til at spørge de andre børn. Den voksne hjælper pigens ved at spørge, om legen måske mangler én eller anden person. Det gør den heldigvis, og pigens, der i mange tilfælde bliver afvist af de andre børn, fordi hun hurtigt bliver den styrende, kommer ind i legen på en god måde.

Butikken åbner kl. 10 og lukker, når det bliver mørkt, der bliver sovet i 'lukketiden', én sørger for at få købt maling, en anden finder på at bruge en kageform, der ligner en hånd, til at have de forskellige farver maling i (ude i fingerspidserne på kageformen). Der bruges sand og jord som maling, og selvom børnene er ivrige i legen, er de alle MEGET forsigtige, når de skal male hinanden med pindene. Alle børnene byder ind i legen på forskellig vis, og dén pige, som hurtigt kan få en styrende rolle i legene, får også lov til at bestemme, men bliver samtidig mødt af de andre børn, der tydeligt siger til og fra, hvis/hvis ikke de er med på pigens ideer - og hun accepterer, når de andre siger fra.

Afslutning

Alle børnene byder ind i legen på forskellig vis, og dén pige, som hurtigt kan få en styrende rolle i legene, får også lov til at bestemme, men bliver samtidig mødt af de andre børn, der tydeligt siger til og fra, hvis/hvis ikke de er med på pigens ideer - og hun accepterer, når de andre siger fra.

Analyse og fortolkning

Hvad er barneperspektivet i fortællingen?

Legen bliver i den spæde opstart inspireret af den voksne, som hurtigt kan trække sig og være 'tilskuer' og til tider kunde i ansigtsmalings-butikken. Legen udvikler sig hurtigt inspireret af børnene, og i de små ting, foregår der meget læring, eks. den finmotoriske i at holde på 'penslen' og samtidig tilpasse sine kræfter ift. at røre hinanden i ansigtet.

Fantasien får frit spil, fordi børnene må finde andre løsninger end 'den ægte vare' ift. maling, pensler mv.

Børnene oplever at få rum og plads til at byde ind i en leg, på trygge vilkår. Der er plads til dem alle. Både dem som gerne vil styre, men også dem som er tilfreds med at have en mere tilbagetrukket rolle. De tilbydes en leg hvor den voksne hjælper med at regulere, så alles behov bliver mødt.

Hvad er voksenperspektivet i fortællingen?

Der er læring ift. fællesskabet - alle kan byde ind, om ikke alle ens egne ideer bliver en mulighed. Børnene øver sig i at lytte til hinanden, vente på tur og samtidig opstår der nogle andre legerelationer end normalt, fordi børnefællesskabet byder det den pågældende dag.

Den voksnes rolle heri er at støtte, opmuntre og være tilgængelig i det omfang, der er behov for.

Sammenfatning

Det er interessant for de voksne at overveje, hvordan man som voksen kan inspirere og støtte børnene til at udvikle fra en idé til en leg, der inspireres og udvikler sig i gennem input fra alle børn, hvor fællesskabet er i fokus, men også den enkeltes læring og dannelse kommer i spil.

"Juleaften" Januar 2020

Indledning – begyndelse

En gruppe børnehavebørn leger i sandkassen udenfor. De er blandede på tværs af alder og køn.

Hændelse– handlingsforløb

Børnene er ved at "plante" et gammelt træ, da en udbryder: skal vi ikke lege jul? De andre børn er med på ideen, og begynder at finde legeredskaber som pynt til træet. En finder en skovl og hænger den på en gren, en anden henter en form og foreslår at den kan bruges som stjerne. Et par andre børn står beundrende og kigger på træet imens det bliver pyntet og snart danser de om juletræet.

Afslutning

Legen fortsætter længe, og meget forskellig "pynt" kommer på træet. Legen tiltrækker gradvist flere og flere børn, som glider ind i legen på de givne præmisser. Ingen forsøger at "omdanne" legen til noget andet.

Analyse og fortolkning

Hvad er barneperspektivet i fortællingen?

Børnene oplever at være en del af en leg, som de alle kan byde ind i på lige vilkår, da de alle er fortrolige med begrebet "jul", som jo er legens centrale omdrejningspunkt. De oplever at have forskellige roller: nogen finder meget pynt, andre nøjes med at beundre værket, og andre igen fører an i dansen om træet. Alles input er vigtige og bliver godtaget af gruppen. Børnene er ligeledes i en leg som er "uberørt" af de voksne, så den udvikler sig 100% på børnenes egne præmisser.

Hvad er voksenperspektivet i fortællingen?

Hvert barn oplever at være en vigtig del af fællesskabet, og derigennem styrkes deres selvværd. De oplever, at deres bidrag betyder noget, og giver dem mod på, at turde byde ind en anden gang. De voksne er kun med på sidelinjen, da temaet i legen er stærkt og velkendt for alle.

Sammenfatning

Dette er et eksempel på hvorledes det enkelte barn i sig selv bidrager til fællesskabet, og at alle der ønskede at komme med input blev hørt. I børnenes frie leg dannes det enkelte barn og får en forståelse for at det er vigtigt for fællesskabet.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Her beskriver vi, hvordan vi hele dagen skaber et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø er den ”samlede pakke”, hvor bla. rutiner, vokseninitierede aktiviteter, børnekulturen indgår.

Vores primære mål for vores institution er, at det for børn og familier gerne skal opleves som et trygt, roligt, nært og familiært sted. Når et barn hjemme kalder alle os i børnehuset for deres ”børnehavefamilie” bliver vi SÅ stolte, og føler at vi virkelig er lykkedes med noget vigtigt. For at kunne opnå ovenstående, er det nødvendigt, at holde skarpt fokus på det pædagogiske indhold, og hvordan vi organiserer det. Herunder kommer eksempler på hvordan vi bla. griber rutiner, vokseninitierede aktiviteter og børnekulturen an:

Rutiner:

En af vores mange rutiner er garderobe-situationen, hvor der oftest er mange børn, der skal igennem på relativt kort tid. I takt med at børnene bliver færdige på toilettet, kommer de ud i garderoben og skal have tøj på. Vi har organiseret os sådan, at de ældste børn bliver på stuerne og hjælper en voksen med at rydde af efter maden, så der er mere plads til de mindste og mellemgruppen i garderoben. Her er der to voksne, der er til stede og kan hjælpe og guide børnene. Vi arbejder med selvhjulpenhed i gennem ros og positiv opmuntring, og dét børnene kan selv, skal de selv. I garderoben arbejder vi også med, at børnene lærer at vente på tur, tage hensyn til hinanden.

Vokseninitierede aktiviteter:

Vi bruger hallen rigtig meget, og én af de ting, vi voksne sætter i gang er ’Action Kids’, hvor vi lytter til en fortælling og skal gøre dét, der bliver sagt i fortællingen. Vi arbejder med at skærpe fokus og den lydige opmærksomhed. Samtidig får børnene brugt kroppen, og de bliver præsenteret for nye ting, der udfordrer dem og udvikler deres motorik og sanser.

Børnekultur:

På børnehavens legeplads har vi intet fysisk hegn, hvilket er et helt bevidst valg. Vi har derimod et ’usynligt’ hegn, som børnene kender og ved hvor går. Vi oplever, at børnene kender og respekterer

hegnet, og selvom børnehavebørnene leger med nogle skolebørn, for hvem det usynlige hegn ikke gælder, husker børnehavens børn hegnet og stopper her, selvom skolebørnene krydser 'grænsen'.

De pædagogiske overvejelser:

I Børnehuset har vi rimelig meget plads, og rummene er store. Det betyder, at vi voksne skal være ekstra opmærksomme på de børn, der har brug for at lege i små grupper og mindre rum/kroge. Vi har derfor forsøgt at lave forskellige hjørner og kroge i de store rum, hvor man kan have ro til leg og fordybelse uden at blive afbrudt hele tiden. Vi har dukke- og køkkenkrog, som er skærmet af med en reol og en skillevæg formet som en dør og et vindue, der bl.a. inviterer til købmandsleg/butik, mor-far-og-børn, restaurant mv. Krogen er indrettet med tæpper på gulvet, så der er lunt og lækkert at sidde der, og møblement og legetøj er tilpasset hele målgruppen fra 3-6 år, hvor der er plads til at udvikle legene i de tempi, der passer til det enkelte barns nærmeste zone for udvikling.

En anden krog i huset ligger i garderoben. Vi har en aflang og rigtig stor og lækker garderobe, hvor børnene har god plads til at øve sig i at tage flyverdragter mv. på - tøj der kræver plads, når man skal øve sig. I den bagerste ende af garderoben er et stort glasparti, som vender ud mod legepladsen. I dén ende står et stort bord med en kant på. Kanten går op ca. 5-8 cm. hele vejen rundt om bordet, og på bordet ligger der LEGO. Rundt om bordet står der taburetter, som børnene kan sidde på og bygge med LEGO, og ved siden af bordet står en reol, hvor børnene kan stille de ting, de har bygget - på dén måde kan de både lege med dét, de bygger, men også gemme det og bygge videre i løbet af ugen. På den måde er der hele tiden mulighed for ro til fordybelse, men også plads og tid til, at legen og byggeriet kan udvikle sig i det enkelte barns tempo.

Derudover har vi også bil-krog, Barbie-krog, læsekroge, DUPLO-krog og en krog med smølfer/dyr/Playmobil/soldater/Hello Kitty/kuglebane mv. Vi har pudrum/klæd-ud-rum, muligheder for kreative udfoldelser (tegne, male, klippe osv., både krea-ting som børnene selv må tage, men også andre ting, der kræver en voksens deltagelse), puslespil i mange forskellige motiver og sværhedsgrader, og vi har mulighed for både at bruge hal, teatersal, SFO mv.

Hos os lægger vi især vægt på relationer; både barn-barn, barn-voksen og voksen-voksen. Vi tror på, at det er i trykke relationer i både større og mindre fællesskaber, at børnene trives og får de bedste betingelser for at lege, og dér igennem lære, udvikle sig og dannes. Vi oplever, at børnene igennem hele dagen får mulighed for at være nysgerrige, lege og lære, udvikle sig og dannes både via børnestyrede lege, vokseninitierede aktiviteter og de rutiner, der er i en daginstitution

Herunder ser I en illustration – Læringsmiljø-modellen. Den viser, hvilke elementer der tilsammen udgør det pædagogiske læringsmiljø: De daglige rutiner, vokseninitierede aktiviteter og børnekultur – holdt sammen af lege og fællesskaber.

Her finder I links til andre relevante oplysninger på vores hjemmeside.

Indsæt links til jeres hjemmeside med links-tekst der bedst muligt refererer til indholdet, der hvor I har beskrevet værdier/principper, der refererer til de fem elementer

Vi arbejder hele tiden med udvikle vores *Pædagogisk Læringsmiljø*. Efterhånden som vi arbejder med læringsmiljøet i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan vi udvikler læringsmiljøet i vores hverdag sammen med børnene.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Vi arbejder hele tiden med udvikle vores *Samarbejde med forældre om børns læring*. Efterhånden som vi arbejder med dette i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan samarbejdet med forældrene er med til at sikre trivsel, læring, udvikling og dannelse for børnene.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hos os ser vi mangfoldighed som en styrke, og sætter en ære i at finde særløsninger så børn i udsatte positioner også trives og udvikler sig hos os. Vi er et lille hus, og er derfor meget fleksible, og der er sjældent langt fra tanke til handling når vi får en god ide. Vi arbejder med en differentieret pædagogik, så der ikke nødvendigvis er det samme udbytte for alle, men *udbytte* for alle.

Alle børn har en kontaktpædagog, som er den som har det store overblik over det enkelte barn, og som er tovholder i samarbejdet med eventuelle eksterne samarbejdspartnere. Vi afholder 3 måneders samtaler, og skole samtaler umiddelbart inden skolestart. De pædagogiske overvejelser omkring forældresamarbejdet ift. børnenes udvikling er, at vi i det daglige skal have en god kontakt til forældrene, huske de gode historier og få dem italesat, grine sammen med forældrene og være bevidste om, at vi har ansvaret for kontakten og kommunikationen. På denne måde har vi fået skabt en god relation til forældrene, der gerne skal kunne være det bærende, når og hvis der opstår ting omkring barnets udvikling og læring, der kan være svære både at italesætte for os men i høj grad også at modtage som forældre. Vi er meget opmærksomme på, hvordan både vores retorik og vores kropssprog er i kommunikationen med både børn og forældre. Vores forældre skal ikke komme ind til et møde med os og blive fuldstændig overraskede over, hvad vi fortæller dem om deres barn. Derfor tager vi tingene hen ad vejen igennem samtale i hverdagen. Vi har en stærk holdning til, at vi snakker med forældrene lige så snart noget undrer eller bekymrer os. På den måde kan mange ting tages i opløbet. Vi afholder naturligvis også mere formaliserede samtaler ved behov.

Her finder I links til andre relevante oplysninger på vores hjemmeside.

Læs om mangfoldighed i Sdr. Nærrå Børnehus

<https://snfe.skoleporten.dk/sp/267861/file/Fullscreen/7d41091b-9512-4d2e-aea5-1096a768ae49>

Vi arbejder hele tiden med udvikle vores *Arbejde med børn i udsatte positioner*. Efterhånden som vi arbejder med dette i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan vi skaber et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn lige muligheder for at deltage i hverdagens fælleskaber.

"At komme ind i en leg når det er svært" Oktober 2019

Alle børn er på legepladsen over middag, da en voksen får øje på et barn der går for sig selv. Dette er et barn der ofte har brug for støtte i lege og til at komme ind i leg. Den voksne henvender sig til barnet ; jeg kan se det er lidt svært at komme ind i en leg skal jeg hjælpe dig?. Barnet nikker forsigtigt og de går sammen rundt på legepladsen til de finder et par børn, som barnet gerne vil lege med. Den voksne hjælper barnet med at spørge om vedkommende må være med. Børnene siger ja og barnet kommer hurtigt godt ind i legen. Den voksne holder sig i nærheden og observerer børnenes leg og samspil. På den måde kan den voksne hurtigt træde til hvis der er behov. Når barnet får en god oplevelse med at lykkedes i legen med de andre børn, har det stor betydning for barnets selvbillede, trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Indledning – begyndelse

Vi forsøger at være tæt på, men uden at sidde lårene af børnene. Det de kan selv, skal de selv. Indimellem er der dog et barn eller en gruppe, som har brug for en ekstra hånd til at eks. komme ind i en leg. Her er de voksne klar til at træde til efter "mindste-indgrebsprincippet". Dvs. at de voksne gør præcis nok til at barnet kommer sikkert og godt ind i en leg, men så hurtigt som muligt slipper igen, så børnene selv klarer det.

Hændelse– handlingsforløb

Alle børn er på legepladsen over middag, da en voksen får øje på et barn der går for sig selv. Dette er et barn der ofte har brug for støtte i lege og til at komme ind i leg. Den voksne henvender sig til barnet ; jeg kan se det er lidt svært at komme ind i en leg skal jeg hjælpe dig?. Barnet nikker forsigtigt og de går sammen rundt på legepladsen til de finder et par børn, som barnet gerne vil lege med. Den voksne hjælper barnet med at spørge om vedkommende må være med. Børnene siger ja og barnet kommer hurtigt godt ind i legen.

Afslutning

Den voksne holder sig i nærheden og observerer børnenes leg og samspil. På den måde kan den voksne hurtigt træde til hvis der er behov.

Analyse og fortolkning

Hvad er barneperspektivet i fortællingen?

Barnet får en oplevelse af at lykkedes i legen, og de andre børn oplever glæden ved at åbne deres leg for en kammerat. Barnet oplever trygheden ved, at der en voksen som ser dets behov, og hjælper det med at få behovet opfyldt. Barnet oplever at være accepteret og holdt af, samt støttet i strategier som det kan trække på en anden gang i en lignende situation.

Hvad er voksenperspektivet i fortællingen?

Den voksne er opmærksom på barnet fra starten, da det er et barn vi er opmærksomme på, kan have brug for hjælp til ikke blot at tulle rundt på legepladsen hele dagen. Den voksne kender barnet så godt, at den voksne ved, at barnet dybest set ønsker og har behov for at være med til at lege, men blot ikke rigtig har knækket koden til at kunne spørge om lov til at være med. Barnet har måske dybest set også behov for at få styrket selvværdet, og tro på at andre vil byde det velkommen i deres lege. Når barnet får en god oplevelse med at lykkedes i legen med de andre børn, har det stor betydning for barnets selvbillede, trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Den voksne er opmærksom på, blot at give barnet den kærlige hånd i ryggen som behøves, men ikke at "overstøtte". Den voksnes fornemmeste opgave er i denne situation at gøre sig selv undværlig.

Sammenfatning

Et stærk fællesskab gør det lettere for børn i udsatte positioner at få en meningsfuld og tilfredsstillende hverdag hvor de kan vokse og gro. Derfor er "fællesskab" et nøgleord hos os. Uanset hvem man er, oplever man en lettere gang på jord, hvis man er en del af et velfungerende og kærligt fællesskab. Hos os hylder vi forskellighederne, og forsøger ikke at gemme dem væk. Vi voksne går forrest i at signalere, at "ingen er ens, men vi er alle ligeværdige". Dette bakker vi op om ved at arbejde meget i grupper på tværs af alder, køn, sædvanlige legegrupper, forsigtige/vilde osv. osv. På den måde kender alle børnene hinanden rigtig godt, og føler en gensidigt forpligtende fællesskab.

Vi arbejder ikke kun med at bulderbasserne skal lære at holde på sig selv i visse situationer, vi arbejder også med de forsigtiges evne til at sige fra og stå op for sig selv. Dette stykke arbejde har bedst vilkår når det foregår i trygge sikre rammer, hvor man ved at man er accepteret og holdt af.

Sammenhængende børneliv

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

I det sidste år børnene går i børnehaven er de en del af ”Storegruppen”. Storegruppen går en gang om ugen i SFO’en om formiddagen, og laver aktiviteter som en gruppe. Der er fokus på bla. samarbejde, at kunne være i voksenstyrede aktiviteter, lege der styrker sammenholdet og relationerne, små førskoleopgaver og cykellege som efter et forløb på to måneder slutter af med en tur ud i det blå med madpakkerne.

Vores SFO og Børnehus ligger lige ved siden af hinanden, og børnene møder derfor dagligt Fritterpædagogerne på legepladsen, eller når vi åbner/lukker fælles. De voksne fra SFO’en passer desuden børnehavebørnene hver anden torsdag formiddag, hvor Børnehuset holder pædagogisk møde.

For at skabe en god og tryk overgang for de store kommende skolebørn, har vi i en periode på ca. et halvt år deltaget i 0. kl. idrætstimer, der lå fast 1 gang om ugen. Vi mødtes med dem og deres underviser (en pædagog fra SFO’en) i hallen, hvor vi voksne har ansvaret for lege og aktiviteter, der tilgodeser alle børn og det enkelte barns udviklingstrin, men også tilgodeser betydningen af fællesskabet. Samtidig lærer børnene hinanden at kende (dem som de ikke kender i forvejen), hvilket er tydeligt at se og mærke, når vi efterfølgende mødes på legepladsen, hvor lege til tider fortsætter på tværs af køn, alder og ‘hus’.

De pædagogiske overvejelser er, at vi skal hjælpe børnene til at få en glidende, langsom og tryk overgang, hvor børnene har tid og ro til at se tingene an, både lokaler men også gerne de voksne, der er at finde i SFO’en, når børnene starter i Stjerneklassen (forårs-SFO). Vi tror på, at hvis børnene er trykke i rammerne mere eller mindre fra start og samtidig har en begyndende relationer til de voksne i SFO’en, så har børnene ro og overskud til at fordybe sig i, hvad det vil sige at gå i Stjerneklasse, og trykke børn har mere overskud til at modtage læring tilpasset den enkeltes nærmeste zone for udvikling.

Vi arbejder hele tiden med at bidrage til et *Sammenhængende børneliv*. Efterhånden som vi arbejder med dette i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan vi sikrer sammenhæng i børnenes liv og læring, i overgangene mellem hjem, dagtilbud og skoler, samt hvordan vi tilrettelægger vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Vi forsøger at inddrage lokalmiljøet så meget som muligt i vores daglige pædagogik. Vi synes at det er vigtigt, at børnene lærer det sted de bor godt at kende. Derfor benytter vi os af bla. Hestehaveskoven hvor vi bygger huler, vi går ture til Badesøen, å og gadekær hvor vi kigger på insekter og små fisk, vi er på ekspeditioner til diverse legepladser – både i Sdr. Nærå og i Nr. Lyndelse.

Det er en del af vores hverdag, at små grupper af børn er med på indkøbsture til SPAR, hvor man kan øve sig på at køre med vognen (og acceptere at alle ikke kan få lov på en gang) og også øve sig på hvordan man opfører sig når man er ude at handle.

Biblioteket bliver flittigt brugt, både til ganske almindeligt udlån af bøger, men også til teaterforestillinger og kemishow.

Når vi skal lidt længere væk, kører vi til Ringe når der er gratis Bioforestilling eller til ZOO når man kan komme gratis ind.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Vi har hele tiden fokus på *Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø*. Efterhånden som vi arbejder med dette i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan vi inddrager børnenes oplevelser og perspektiver, når vi løbende vurderer og udvikler kvaliteten af børnemiljøet, som en del af arbejdet med at skabe trygge og udviklende læringsmiljøer.

”Leg med modellervoks” Oktober 2019

Indledning – begyndelse

Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø er hos os en integreret del af daglig pædagogisk tænkning og praksis. Vi forsøger at skabe et læringsmiljø, hvor børnene bliver stimuleret på alle områder. Nedenstående er et eksempel på, hvordan en simpel aktivitet som højtlesning og leg med modellervoks rummer mere end hvad det ser ud til på overfladen.

Hændelse– handlingsforløb

Det er eftermiddag i børnehaven og på stuen er der fundet modellervoks frem. Børnene er godt i gang med kageruller, udstikkerforme og plastikknive. Et barn spørger den voksne ved bordet om hun ikke vil læse en bog imens, som de så ofte gør når de sidder ved bordet. Den voksne finder bogen ”Muldvarpen der ville vide hvem der havde lavet lort på dens hoved” frem, og begynder at læse højt. Børnene fortæller med, imens der bliver læst op fordi de efterhånden kender bogen ud og ind, og én finder på at lave dyrenes pølser ud af modellervoks.

Afslutning

Snart flyder bordet, særligt med hunden Hans Henriks modellerede hundepølser og børnene griner og fniser, for det er lidt frækt.

Analyse og fortolkning

Hvad er barneperspektivet i fortællingen?

Børnene skal have et trygt rum og plads til, at de også godt må teste grænserne lidt. I ovenstående fortælling prøver de af, hvor ”frække” de kan være, og på den måde øver de sig på livet gennem legen. Børnene oplever, at det er ok at undersøge verden omkring dem.

Hvad er voksenperspektivet i fortællingen?

Det er de voksnes opgave, at være børnenes trygge base, og skabe et pædagogisk læringsmiljø, hvor børnene gennem sansning udvikler sig. I ovenstående fortælling skaber den voksne en ramme, hvor der er sansning på flere niveauer: Børnene leger med modellervoks og dermed stimuleres den taktile sans, de sidder sammen og hygger sig som en gruppe hvilket skaber en rolig og tryk atmosfære. De får stimuleret fantasien ved at lytte til en historie, og så får de lige testet at snakke om noget som kan være en lille smule frækt. De får oven i købet bundet det hele sammen ved at modellere hundepølser.

Sammenfatning

Børn sanser verden gennem kroppen, de har en undersøgende og legende tilgang og vi som pædagogisk personale har til fornemmeste opgave at gribe børnenes interesser og sørge for at rammerne er i orden. Vi lægger vægt på at børnene bliver mødt med forståelse og anerkendelse og at der er plads til skæg og ballade. Her er plads til at følge børnenes egne ideer og interesser, som netop ovenstående eksempel viser.

Børnene oplever hos os et lille trygt hus med mange forskellige kroge med plads til leg og fordybelse. Vi ønsker at børnene oplever et nært, trygt og hjemligt miljø, hvilket et af vores børn har udtrykt "hvornår skal jeg op til min børnehavefamilie?"

I børnehaven kan børnene bl.a. udfolde sig kropsligt og kreativt og med mulighed for medbestemmelse i det daglige. Vi bruger udemiljøet som et rum på samme måde som stuerne. Her er rig mulighed for mange sansemæssige oplevelser såsom sand, vand, græs, blade, temperaturforskelle osv. Udenfor har vi et usynligt hegn som afgrænser børnehavens område, og som børnene i øvrigt har fuldstændig styr på.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Som tidligere beskrevet, har vi i Faaborg-Midtfyn kommune udviklet et værktøj - *Læringsblomsten*, som hjælper os med at holde styr på de lovfastsatte temaer og mål i den pædagogiske læreplan, når vi planlægger vores hverdag med børnene og reflekterer over sammenhængen mellem de pædagogiske læringsmiljøer vi skaber og børnenes læring.

Her kan du få en præsentation af [Læringsblomsten](#)

På de følgende sider folder vi læringsblomsten ud, idet vi gennemgår læreplanens 6 indholdstemaer og de 12 mål. Under hvert tema finder du eksempler på, hvad der kendetegner de læringsmiljøer, som personalet stræber efter at skabe, samt hvad børnene skal have mulighed for at opleve i deres hverdag sammen med kammerater og personale.

I afsnittet om evalueringskultur, kan I læse mere om, hvordan vi evaluerer vores pædagogiske praksis og følger op, så vores læringsmiljøer bedst muligt understøtter børnenes brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Her kan I se nogle pejlemærker for, hvordan vi arbejder med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet *Alsidig personlig udvikling*, i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Som pædagogiske medarbejdere skaber vi miljøer

- der er præget af omsorg og tryghed samt appellerer til nysgerrighed
- der understøtter samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale samt børn imellem
- hvor alle udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden gennem leg og aktiviteter – på tværs af alder, køn, social og kulturel baggrund

Børnene i vores dagtilbud skal opleve

- at have mod på livet samt erfaringer med sociale positioner og demokratiske processer
- at være nysgerrige og føle sig trygge i verden, så de kan holde fast, prioritere og fordybe sig med tillid til egne potentialer
- at kunne engagere sig samt lege og deltage i forskellige fællesskaber, hvor de kan få hjælp til at regulere deres følelser og håndtere både med- og modgang

Efterhånden som vi arbejder med temaets mål i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan arbejder med børnenes brede læring med særligt fokus på deres alsidige personlige udvikling.

"Halloween" oktober 2019

Indledning – begyndelse

I vores børnehus arbejder vi med den alsidige personlige udvikling som noget af det vigtigste. Vi mener at udviklingen af relationer børn imellem, samt voksen og barn imellem er det vigtigste at få på plads. Vi ser det som fundamentet for al udvikling. Vi sørger for at være tæt på børnene, så vi hele tiden ved, hvor det enkelte barn skal udfordres eller støttes. Vi har en holdning til, "at det børnene kan selv, skal de selv". Vi sørger for at udfordre børnene i deres nærmeste udviklingszone, så de får en fornemmelse af at lykkedes. I konflikter hjælper vi dem med at forsøge at sætte sig ind i de andres følelser, og få øje på hvordan vores handlinger gensidigt påvirker hinanden – vi sætter "undertekster" på for dem. Vi forsøger at formidle til dem, at de er helt uundværlige i vores fællesskab, at det nogen gange er dem som "shiner" og er i centrum, og andre gange skal de være dem, der bakker op men en anden er i centrum.

Hændelse– handlingsforløb

En pædagog har fundet karton, sakse og halloween skabeloner frem. Børnene på stuen bliver hurtigt interesseret og vil gerne være med. Mange bliver hurtigt enige om, at de i hvert fald skal lave én af hver. De store børn kommer hurtigt i gang og klarer udfordringen med kun en smule støtte. De lidt mindre børn får hurtigere brug for hjælp, og både de store børn og den voksne træder gerne til og hjælper. En gang imellem går børnene i stå - saksen driller, eller måske papiret - men de bliver guidet videre. Der kommer smil på læberne, og børnene kigger begejstret på deres flaggermus da den er færdig. De spørger om de må få den med hjem. De er tydeligt stolte.

Afslutning

Børnene forlader aktiviteten i takt med, at de bliver færdige. De snakker glade om deres flaggermus mm.. De glæder sig til at få dem med hjem, og beundrer hinandens værker.

Analyse og fortolkning

Hvad er barneperspektivet i fortællingen?

Børnene oplever glæden og tilfredsstillelsen ved at blive udfordret i en aktivitet, fordybe sig i den og lykkedes med den, så godt de kan. Det giver dem glæde og stolthed, og følelsen af at være en del af et fællesskab.

Hvad er voksenperspektivet i fortællingen?

Den voksne ønsker at igangsætte en aktivitet, som på overfladen måske "bare" ser ud til at være en tilfældig kreativ aktivitet. Aktiviteten er dog langt fra tilfældig. Pædagogen har gennem sit kendskab til børnene, og fornemmelse for stemningen og flowet i børnegruppen analyseret sig frem til, at der nogle af børnene, som trænger til at deltage i nogle lidt mere strukturerede aktiviteter. Pædagogen igangsætter derfor en aktivitet, som er så tilpas tillokkende, at hun ved at de børn hun har i tankerne vil deltage. Det får hun ret i. Børnene får en god oplevelse, hvor de mærker glæden ved fordybelse, mestring af en aktivitet samt fællesskab.

Sammenfatning

Denne aktivitet er et klassisk eksempel på situationer i børnehaven hvor det enkelte barn bliver udfordret, venter på tur, fordyber sig, og oplever glæden ved at mestre noget, hvilket er befordrende for den alsidige personlige udvikling.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Her kan I se nogle pejlemærker for, hvordan vi arbejder med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet *Social udvikling*, i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Som pædagogiske medarbejdere skaber vi miljøer

- der er inspirerende, udfordrende og foranderlige samt præget af leg og demokratiske praksisser med nærværende, vidende og nysgerrige voksne
- hvor alle er aktive medspillere og udviklere af fællesskaber i empatisk samspil med andre børn og voksne - såvel i som uden for dagtilbuddet
- hvor børnenes egne perspektiver inddrages og mødes med anerkendelse og respekt, når forskelligheder indgår som værdifulde for fællesskabet

Børnene i vores dagtilbud skal opleve

- at blive mødt, respekteret og anerkendt, som dem de er i fællesskaber, hvor de kan udtrykke deres følelser og tanker og blive forstået
- at have gode venner og værdi i sig selv, når de deltager i fælles beslutninger og dannes i mødet med det, der er anderledes end dem selv

- at tage hensyn, eksperimentere, udforske, møde modstand og forskelligheder i trygge rammer sammen med gode kammerater og hjælpsomme voksne
- at være kendte i og trygge ved lokalmiljøet samt bekendt med forskellige kulturtilbud og muligheder i området

Efterhånden som vi arbejder med temaets mål i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan arbejder med børnenes brede læring med særligt fokus på deres sociale udvikling.

"Barbieleg" Januar 2020

Hændelse– handlingsforløb

Indledning – begyndelse

En sen eftermiddag kommer to piger, der normalt ikke leger sammen, og spørger, om de må lege på dén stue, der er lukket ned - de vil gerne lege med Barbie-dukke. Den voksne overvejer situationen (vi er ved at lukke børnehaven ned så vi kan gå i SFO'en indenfor de næste 20 min.). Den primære overvejelse går på, hvad et JA ville give de to piger kontra et NEJ til deres forespørgsel.

Hændelse– handlingsforløb

Pigerne får et ja, og leger hyggeligt med Barbier indtil det er tid til at gå i sfo'en.

Afslutning

Pigerne leger normalt ikke så meget sammen, men har af dem selv fundet noget, de begge kan lide at lege, og skaber vi som voksne rammerne for deres leg, får de bedre mulighed for at se hinandens styrker og ressourcer, hvilket ville hjælpe dem til et nyt og måske forbedret syn på hinanden og hinandens legekompeter, der igen vil hjælpe dem i udviklingen af deres fælles relation.

Analyse og fortolkning

Hvad er barneperspektivet i fortællingen?

Pigerne har "fået øje" på hinanden, og ser pludselig en mulighed for at finde sammen i en fælles interesse, nemlig Barbie. De bliver støttet i at udforske den mulighed, og ender med at have en hyggelig halv time sammen. Det gør deres verden større, og måske får de mod på at lege med hinanden igen en anden gang?.

Hvad er voksenperspektivet i fortællingen?

Den voksne kunne godt have valgt at holde på, at pigerne desværre ikke kunne komme ind og lege med Barbie, fordi stuen var blevet lukket ned, men ser værdien i, at de to måske gennem denne aktivitet kan få interesse for at lege sammen igen en anden dag. Derfor laver pædagogen en særløsning, og giver pigerne mulighed for at udforske denne nye legerelation.

Sammenfatning

De pædagogiske overvejelser hos os er, at den frie leg har en kæmpe betydning for børnenes generelle udvikling, men i særdeleshed ift. børnenes sociale udvikling og dannelse. Vi skaber rammerne og mulighederne for legen, og sørger generelt for at vi er synlige og nærværende - vi er på gulvet, vi observerer, er tilgængelige for hjælp, støtte og kan guide børnene videre i en leg eller tilbage på sporet, hvis legen kuldsejler. Ofte ender det med, at vi bliver en aktiv del af legen (vi er

sat i fængsel, bliver overfaldet af de monstre som børnene leger med, vi skal passe babyen, når 'mor og far' skal i byen, vi er kunde i købmandsbutikken osv.).

Derudover er vi opmærksomme på at få skabt nogle lege og aktiviteter (voksenstyrede), som kan inspirere børnene, og som er planlagt ud fra den pågældende deltagende gruppe, deres udviklingsniveau samt en bevidsthed om, hvad vi gerne vil fremme i aktiviteten ift. eks relationer, dannelse og generel udvikling.

Særaftaler elsker vi, og er altid opmærksomme på vi voksnes rolle og dennes betydning i børnenes udvikling af egne kompetencer, deres sociale samspil på tværs af alder og køn samt deres dannelse af relationer.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Her kan I se nogle pejlemærker for, hvordan vi arbejder med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet *Kommunikation og sprog*, i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Som pædagogiske medarbejdere skaber vi miljøer

- hvor voksne anvender et nuanceret og nærværende sprog samt sikrer alles mulighed for at indgå i sproglige samspil og dialoger på tværs af alder, køn, modersmål og social baggrund
- hvor alle har adgang til såvel analoge som digitale bøger, spil og skriveredskaber, som kan anvendes med og uden voksnes hjælp
- hvor de fysiske rammer giver plads til samtaler af høj kvalitet i leg, rutiner og planlagte aktiviteter, og voksne sikrer alle lige deltagelsesmuligheder ved at gå bagved, ved siden af eller foran i samvær og aktiviteter

Børnene i vores dagtilbud skal opleve

- positive, nærværende voksne og kammerater, der justerer deres opmærksomhed i forhold til dem og kammeraterne, mens de øver sig i at spørge, lytte og tilbyde relevante svar til hinanden

- erfaringer med at sprogliggøre deres tanker og behov og at være inddraget i det sociale samvær, så de opbygger stærke relationer på tværs af alder, køn, modersmål og social baggrund
- at både kroppen, talen og skriftsproget er i brug, når vi udforsker vores ideer, relationer og fælles omverden

Efterhånden som vi arbejder med temaets mål i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan arbejder med børnenes brede læring med særligt fokus på deres kommunikation og sprog.

"Samling" December 2019

Indledning – begyndelse

Kommunikation og sprog arbejder vi med på mange niveauer. Vi voksne sørger for at være tydelige rollemodeller, både verbalt og nonverbalt.

Vi har faste rutiner i vores dagligdag, som vi jævnligt oplever, at børnene inspireres af i deres leg. "Samling" er en af favoritlegene.

Hændelse– handlingsforløb

En gruppe børn sidder og leger på gulvet, da én foreslår at de skal lege samling. "Jeg vil være Merethe", "jeg vil være Anne" udbryder de i munden på hinanden. En organiserer, at alle skal sidde i en rundkreds, og de andre sidder afventende, indtil den 'voksne' spørger: "hvem vil råbe navne op?" Den 'voksne' vælger et barn og opråbningen går i gang. Børnene bliver tydeligt inspireret af dagligdagens gøremål og her er det tydeligt at de voksne fungerer som rollemodeller.

Afslutning

Børnene gennemfører en hel "samling".

Analyse og fortolkning

Hvad er barneperspektivet i fortællingen?

I denne fortælling oplever børnene at have et fast fælles reference, som de tager udgangspunkt i i deres leg. Børnene oplever at lege med roller, og at eksperimentere med forskellige kommunikationsformer.

Hvad er voksenperspektivet i fortællingen?

Som voksen kan det være interessant, at opleve børnene agere som de voksne i en leg. Her er de voksne (heldigvis) portrætteret meget positivt. Det er opløftende at se, hvorledes børnene organiserer deres leg, og at den tager udgangspunkt i en central del af vores dagligdag. Vi ønsker at være inspirerende rollemodeller for børnene, som skaber rum og rammer til at de leger med sprog og kommunikation i trygge rammer.

Sammenfatning

I børnehuset bruger vi sproget på mange måder. Både i pædagogiske tilrettelagte sproggrupper, men også generelt i det daglige. Blandt personalet er en legende tilgang og brug af sproget. Det er ikke ualmindeligt at personalet giver hinanden kælenavne som f.eks. Arne AnneLotte Kruspersillemynte eller udbryder "for katten i hatten" og "niksen biksen karen Blixen". Dette er en

07-09-2020

del at kulturen i huset og den måde vi kommunikerer på. Det bruges som en bevidst metode til at fremme børnenes leg med sproget og derved udvikling af sproget.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Her kan I se nogle pejlemærker for, hvordan vi arbejder med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet *Krop, sanser og bevægelse*, i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Som pædagogiske medarbejdere skaber vi miljøer

- med plads til kropslig udfoldelse og mangfoldighed, hvor børnenes behov og initiativer følges og kropslig sundhed understøttes
- hvor der udvises glæde ved bevægelse, og voksne muliggør kropslig udfoldelse ude som inde samt sikrer plads til både store armbevægelser og ro til fordybelse
- hvor alle sanser påskønnes og udfordres, så børnene får erfaringer med kropslige fornemmelser og følelser gennem leg, rutiner og aktiviteter

Børnene i vores dagtilbud skal opleve

- at mestre overgange mellem ro og bevægelse og nyde begge dele
- at tage initiativer til leg og eksperimenter med krop og sanser samt have tillid til og glæde ved bevægelse og sansede indtryk
- at kende til og forstå deres krops funktioner og behov samt reagere hensigtsmæssigt på sanseindtryk og kroppens signaler

Efterhånden som vi arbejder med temaets mål i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan arbejder med børnenes brede læring med særligt fokus på deres kroppe, sanser og bevægelse.

"Sansegynge" september 2019

Indledning – begyndelse

I børnehaven har vi et barn, der er lidt passiv ift. motoriske udfoldelser - barnet har ikke lyst til eller interesse i at afprøve ting, der udfordrer hendes krop, sanser og motorik, heller ikke selvom hun kan se de andre børn, der gladeligt kaster sig ud i alt fra mooncars til cykler, løb op og ned af bakker, leg i sandkasse mv. Barnets mor fortæller, at barnet derhjemme både kører på løbecykel, kan lide at blive gynget mv., men vi har ikke kunnet lokke barnet til at kaste sig ud i nogle fysiske udfordringer, medmindre vi bærer hende op på gyngerne og står og skubber hende hele tiden - hun virker lidt utryk.

Generelt ligger vores pædagogiske overvejelser omkring børnenes bevægelse og sansning i, at skabe så mange forskellige muligheder for at bruge kroppen, udfordre og udvikle denne via bevægelse og sansning.

Vi er opmærksomme på at lave aktiviteter og lege, der giver børnene muligheder for at afprøve sig selv og kroppen, både ude og inde (vi har hallen nogle gange om ugen), men samtidig er vi bevidste om, hvad hverdagens almindelige aktiviteter og måder at bruge kroppen på betyder for børnene, eks. når de 'bare' leger og sanser ude og inde. Opmærksomheden på de forskellige underlag, hvor mange kræfter der skal bruge på at løbe/kravle/gå baglæns op og ned af bakker, hvordan koordinerer man kroppen, når man kører mooncar?, hvordan mærkes sandet imellem mine fingre/inde under blusen, hvordan mærkes gulvet under min ryg, imens jeg ligger med lukkede øjne og hører musik. Kroppen sanser hele tiden, dagen lang, og ikke kun når der er sat særlige aktiviteter igang omkring krop, sanser og bevægelse.

Hændelse – handlingsforløb

Til en arbejdsdag får vi i børnehaven hængt en sansegynge op, som hænger ca. 25 cm. fra jorden, og som er gemt lidt af vejen af buske og træer. Ganske få dage efter gynge er blevet hængt op, begynder det pågældende barn at vise interesse for gynge. Barnet går rundt om gynge, tager fat i den, står på jorden og skubber til den, prøver at sætte den ene fod op på gynge, for senere at sætte sig helt op på den. Efterfølgende har vi kunnet se, at barnet bruger lang tid på sansegynge, hvor hun efterhånden kommer nemt op og ned, selv sætter gynge i gang og selv kan holde den i gang med kroppen.

Afslutning

Efterhånden ser vi barnet bevæge sig ud i flere og flere (for barnet) nye ting, eks. leg i sandkassen, hvor barnet leger 'svømning', og bruger hele kroppen til at sanse sandet med, barnet bliver modig ift. ansigtsmaling, hvor vi i det små kan begynde at male små ting på barnets kinder mv. Der sker et positivt skred i barnets interesse for at bruge kroppen og dens sanser.

Analyse og fortolkning

Hvad er barneperspektivet i fortællingen?

Barnet oplever, at den voksne ser hendes behov, og at de skaber mulighed for, at hun trygt kan udforske noget hun ellers har holdt sig tilbage for. Det åbner en ny verden for barnet, som herefter bliver mere modig og udforskende.

Hvad er voksenperspektivet i fortællingen?

De voksne har godt kendskab til barnet og dets behov. Derfor sørger de for at skabe muligheder for, at barnet kan afprøve noget nyt, og udvikle sig derigennem.

Sammenfatning

Generelt ligger vores pædagogiske overvejelser omkring børnenes bevægelse og sansning i, at skabe så mange forskellige muligheder for at bruge kroppen, udfordre og udvikle denne via bevægelse og sansning.

Vi er opmærksomme på at lave aktiviteter og lege, der giver børnene muligheder for at afprøve sig selv og kroppen, både ude og inde (vi har hallen nogle gange om ugen), men samtidig er vi bevidste om, hvad hverdagens almindelige aktiviteter og måder at bruge kroppen på betyder for børnene, eks. når de 'bare' leger og sanser ude og inde. Opmærksomheden på de forskellige underlag, hvor mange kræfter der skal bruge på at løbe/kravle/gå baglæns op og ned af bakker, hvordan koordinerer man kroppen, når man kører mooncar?, hvordan mærkes sandet imellem mine fingre/inde under blusen, hvordan mærkes gulvet under min ryg, imens jeg ligger med lukkede øjne og hører musik. Kroppen sanser hele tiden, dagen lang, og ikke kun når der er sat særlige aktiviteter igang omkring krop, sanser og bevægelse.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Her kan I se nogle pejlemærker for, hvordan vi arbejder med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet *Natur, udeliv og science*, i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Som pædagogiske medarbejdere skaber vi miljøer

- der understøtter spontan glæde ved naturen, og hvor bæredygtige praksisser udfoldes
- hvor børnenes lyst til at udforske naturfænomener og lege med tal, former og mængdeopfattelser anerkendes og mødes relevant.
- hvor børnene får erfaringer med at genkende, undres og udtrykke sig om årsag, virkning og andre forklaringer på sammenhæng, mens voksne etablerer en bro mellem konkrete oplevelser og naturvidenskabens forståelser og begreber

Børnene i vores dagtilbud skal opleve

- glæde ved og forbundenhed med naturen samt kendskab til naturvidenskabeligt og matematisk funderede begreber og forklaringsmodeller.
- erfaringer med at observere og undersøge naturfænomener i den nære og større omverden

- begyndende forståelse for betydningen af bæredygtig udvikling samt mine muligheder for selv at bidrage

Efterhånden som vi arbejder med temaets mål i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan arbejder med børnenes brede læring med særligt fokus på natur, udeliv og science.

Kartofler – maj 2020

Indledning – begyndelse

I det tidlige forår køber vi læggekartofler, som børnene er med til at sætte til forspiring. Vi følger dagligt udviklingen af kartoflens små grønne spirer og når tiden er inde graver børnene huller i højbedene hvor kartoflerne lægges. Vi passer og plejer kartoflerne gennem hele foråret og når tiden er inde, står alle børnene klar med skovle og graver på livet løs. Kartoflerne vaskes og skrubbes i vand med de bare næver og koges inden de bliver til kartoffelmadder til årets kartoffelfest.

Hændelse– handlingsforløb

En pædagog samler en flok børn, som i samlet flok hjælpes ad med at lægge kartofler (som de selv har til spiring nogle uger tidligere). Nogen graver hullet, andre lægger kartoflen, nogle dækker hullet, og andre igen sørger for at vande. Pædagogen ser med på sidelinjen og guider undervejs. Børnene stiller spørgsmål, og pædagogen fortæller om, hvad der sker med kartoflen nu hvor den er lagt i jorden.

Afslutning

Vi kigger på kalenderen sammen med børnene, og snakker om, hvornår vi mon kan holde vores årlige Kartoffelfest.

Analyse og fortolkning

Hvad er barneperspektivet i fortællingen?

Børnene oplever, at de bliver aktive deltagere i hele processen – fra rå kartoffel der lægges til forspiring til kogt kartoffel på rugbrød til Kartoffelfesten. Deres nysgerrighed bliver stimuleret og de får ny viden.

Hvad er voksenperspektivet i fortællingen?

Børnene får mange kropslige, sociale, personlige og kognitive erfaringer i hele processen. Lige fra forspiringen hvor børnene oplever at kartoflen forandre sig helt af sig selv, og at en læggekartoffel bliver til mange kartofler i alverdens størrelser. Børnene samarbejder om at passe kartoflerne og får jord under neglene og bruger hele kroppen når de skal grave i jorden. De får erfaringer med at give plads til hinanden og hjælpe hinanden når der skal graves op. De lærer at vi gør det i fællesskab og at det ikke er en konkurrence om hvem der kommer først eller finde flest. De får erfaringer med kartoflen i rå tilstand og lærer at den får en anden konsistens når den er kogt.

Sammenfatning

Hos os tænker vi læringsbegrebet bredt, og ønsker at arbejde med sociale kompetencer, fællesskab og dannelse *samtidig* med at vi får koblet noget anden læring på. Bla. som her, hvor børnene lærer noget om spiringsprocessen, hvordan en kartoffel vokser, hvad sker der hvis man ikke vander den, og også ser det færdige produkt af deres anstrengelser – nemlig kartoflen, som de naturligvis selv skraber, koger og spiser til den årlige kartoffelfest.

07-09-2020

Vi har planer om, at vi fremadrettet også vil koble kompostering på denne proces, så børnene også kan få en fornemmelse for denne process.

07-09-2020

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Her kan I se nogle pejlemærker for, hvordan vi arbejder med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet *Kultur, æstetik og fællesskab*, i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Som pædagogiske medarbejdere skaber vi miljøer

- hvor alle får oplevelser og erfaringer med egne og andres kulturelle normer, traditioner og værdier både som aktive deltagere og tilskuere
- hvor de fysiske rammer og et varieret udbud af materialer og medier inspirerer til at være undersøgende og skabende på tværs af alder, køn samt social og etnisk baggrund
- hvor voksne gennem samskabende praksisser understøtter engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed i forhold til æstetiske ind- og udtryksformer

Børnene i vores dagtilbud skal opleve

- at få aktiveret sanser og følelser i samvær med kammerater og voksne - såvel i som uden for dagtilbuddet
- scene- og billedkunst, film, musik og litteratur samt mulighed for at deltage både som tilskuer og udøver
- adgang og kendskab til forskellige materialer og medier samt mulighed for at udfolde mig skabende og undersøgende med og uden voksne

Efterhånden som vi arbejder med temaets mål i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan arbejder med børnenes brede læring med særligt fokus på kultur, æstetik og dannelse.

Fødselsdag januar 2020

Indledning – begyndelse

Vi har mange forskellige traditioner, der er bundet op på kulturen i huset, eks. børnenes fødselsdage, som vi ser som betydningsfulde mærkedage, og som vi gør meget ud af at fejre. For os er det vigtigt, at det bliver tydeliggjort, at det er fødselsdagsbarnets dag, og i fællesskab gør vi nogle forberedelser, der er blevet en del af husets fødselsdagskultur. Nogle af børnene hjælper med at lave et 'fødselsdags-skilt', der på dagen hænges op på døren ved indgangen. Vi har flag oppe, og både børn og voksne gør sig umage for at byde fødselsdagsbarnet velkommen og tillykke. Nogle gange er vi hjemme hos barnet til fødselsdag, hvor vi medbringer en gave, som de andre børn også har været en aktiv del af at lave, typisk med billeder, tegninger mm.

Fødselaren er i centrum, hvilket er en øvelse at være, og samtidig er det en øvelse for resten af flokken at 'trække sig lidt' fra rampelyset den pågældende dag. Fødselaren vælger fødselsdagssang, råber navne op til samling og bestemmer en leg. Der er lavet fødselsdagsbord, hvor fødselaren kan vælge x antal venner, det gerne vil sidde sammen med og spise o.l.

Hændelse– handlingsforløb

En pige har fødselsdag, og de andre børn venter spændt på at hun ankommer til børnehaven sammen med sine forældre. Børnene har brugt morgenen på, at lave små gaver til pigen: tegninger som er blevet rullet sammen og sat bånd på, perleplader o.lig.

Pigen ankommer ved 11 tiden og bliver mødt af en flok glade kammerater. Pigen bliver lidt genert, og gemmer sig lidt bag sin mor og far. Til samling får pigen lov til at råbe navne op, til at bestemme en leg og hvem der skal sidde ved hendes bord. Der bliver sunget fødselsdagssang og "sendt raketter" afsted. De fleste af de andre børn accepterer, at det er pigen som er i centrum denne dag. Der er dog enkelte børn som skal mindes om, at i dag så er det ikke lige dem som bestemmer, men at når de får fødselsdag, bliver det deres tur.

Afslutning

Samlingen afsluttes med at børnene går til bords, og at pigen hjælper sine forældre med at servere pølsehorn og frugtspyd.

Analyse og fortolkning

Hvad er barneperspektivet i fortællingen?

Pigen oplever, at være en del af en flok, hvor der er faste traditioner. Det skaber tryghed for pigen, og noget at se frem til til næste år. Hun oplever også at denne dag er *hendes* dag, og at hun er positivt i centrum. De andre børn oplever glæden ved at glæde en kammerat, og oplever at skulle tilsidesætte egne eventuelle behov for at være i centrum.

Hvad er voksenperspektivet i fortællingen?

Vi ønsker at skabe et miljø hvor kultur, æstetik og dannelse betyder noget. Vi er et værdibåret sted, og vores daglige pædagogiske praksis bærer præg heraf. Vi har nogle stærke traditioner, da vi

mener, at traditionerne er med til at give os en fælles referenceramme og binder os sammen i et gensidigt forpligtende fællesskab.

I dette tilfælde er det en piges fødselsdag, men det kunne lige så vel være den daglige samling eller den årlige sommerfest.

Sammenfatning

Vi præsenterer børnene for et bredt tilbud af aktiviteter, der skal vække både krop og sanser, skabe et fællesskab på tværs af alder og køn både i den store gruppe samt i mindre grupper. Vi er opmærksomme på og griber snakkene, som børnene bringer op, eks. når de snakker om hver deres familie og lighederne/forskelligheden i dem.

Vi følger årets gang, de forskellige årstider og traditionerne, der ligger i årstiderne (fødselsdage, jul, fastelavn, påske, halloween mv.).

Vi tager på ture ud af huset for at opleve noget, vi ikke ser hver dag (skov, søer, bibliotek, udstillinger, zoo, børne-bio mv.). Vi snakker om, hvordan kulturen er de forskellige steder, eks. må vi gerne løbe og råbe udenfor, mens vi er stille både i krop og stemmer på biblioteket o.l. Vi forsøger at vække børnenes nysgerrighed, fantasi og interesse ved at præsentere dem for forskellige ting og 'scener', og her arbejder vi også med eks. forskellige kreative materialer mm.

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvordan skaber vi en evalueringskultur?

Her beskriver vi, hvordan vi arbejder med den løbende pædagogiske læreplanlægning, samt hvordan forældre og bestyrelse inddrages i evaluering og opfølgning. Formålet med den løbende planlægning og evaluering er, at etablere og regulere vores pædagogiske læringsmiljøer, så børnene trives, lærer, udvikler sig og dannes optimalt. Vi præsenterer her nogle af de metoder og værktøjer vi anvender til dokumentation, refleksion og evaluering af de pædagogiske læringsmiljøer - i relation til vores vurdering af børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan?

Materialet fra de løbende evalueringer, som er beskrevet i forrige afsnit, anvendes som dokumentation for evaluering af det samlede arbejde med den pædagogiske læreplanlægning, der ifølge dagtilbudsloven skal foretages mindst hvert andet år. Formålet med samlede evaluering er, at afgøre og redegøre for, i hvilket omfang vi har levet op til det fælles pædagogiske grundlag og de tolv fælles mål under de seks læreplanstemaer.

Der udarbejdes et fælles evalueringsdesign for alle dagtilbud i Faaborg-Midtfyn Kommune, som offentliggøres på kommunens hjemmeside FMK.dk